

Kunnskapsdepartementet
Avdeling for høyere
utdanning, forskning og
internasjonalt arbeid

Vår referanse: DM #1435843
Saksbehandler: Martin Fredheim og Eva Østvik

Deres referanse: 24/6324
Saksbehandler: Kathrine Løvberg

Høring: Forslag til krav om ett års relevant arbeidserfaring for opptak til spesialsykepleierutdanningene (ABIOK) og jordmorutdanning

Norsk Sykepleierforbund (NSF) takker for muligheten til å komme med innspill til denne høringen.

NSF støtter departementets forslag om fastsetting av et krav om ett års relevant arbeidserfaring for opptak til ABIOK-utdanningene og jordmorutdanningene som gis etter mastergradsforskriften § 3. Gitt at relevant arbeidserfaring er en forutsetning for læring og pasientsikkerhet i flere av spesialitetene er det nødvendig å fastsette et krav om dette for opptak til utdanningene. NSF vil likevel peke på behovet for en prosess for å vurdere differensierte opptakskrav per spesialitet.

ABIOK-utdanningene blir ofte brukt som sekkebetegnelse av praktiske årsaker. Spesialitetene har flere fellestrekk: kandidatene har avansert klinisk kompetanse og ivaretar pasienter med komplekse, akutte og livstruende tilstander. ABIOK-sykepleiere og jordmødre er avgjørende for å sikre høy kvalitet og pasientsikkerhet i tjenestene. På tross av fellestrekkene har jordmor- og ABIOK-spesialitetene flere ulikheter som gjør fastsetting av samme krav for ABIOK-utdanningene og jordmorutdanningen problematisk.

Anestesisykepleiere, barnesykepleiere, intensivsykepleiere, operasjonssykepleiere, kreftsykepleiere og jordmødre jobber ofte i ulike deler av helse- og omsorgstjenesten og har ulik kompetanse. Av denne grunn kan det være flere forhold som taler for differensiering av krav om relevant arbeidserfaring for opptak til utdanningene. For enkelte av spesialitetene vurderes arbeidserfaring før opptak til utdanningen nødvendig, både av hensyn til pasientsikkerheten og for studentenes læring. For andre spesialiteter vurderes det ikke nødvendigvis problematisk å ta opp studenter uten arbeidserfaring, så fremt utdanningen er tilpasset dette og har rammevilkår som fremmer god læring. For disse spesialitetene kan muligheten for opptak av studenter rett etter bachelorutdanningen fremme rekruttering og gi tidligere tilgang til spesialisert kompetanse.

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 994 02 409

Telefaks: 22 04 32 40

E-post: post@nsf.no

www.nsf.no

Bankgiro: 1600 49 66698

Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 04.06.2025

NSF vil på bakgrunn av dette ta til orde for en differensiering av opptakskrav per spesialitet. En slik differensiering kan gjøres i RETHOS, med justering av forskrifter om nasjonale retningslinjer. NSF minner i denne sammenheng om at RETHOS har som hensikt å fungere fleksibelt, noe som taler for igangsetting av en prosess for å vurdere differensierte krav om relevant arbeidserfaring for opptak per spesialitet, gitt de faglige innspillene. Enda et hensyn som taler for differensierte krav om arbeidserfaring for opptak per spesialitet er at det i ulik grad er internasjonale standarder og bestemmelser som berører utdanningene, jf. forskrift om nasjonal retningslinje for anestesisykepleierutdanning § 2 første ledd og forskrift om nasjonal retningslinje for jordmorutdanning § 2 sjette ledd. NSF gjør oppmerksom på at våre faggrupper representerer dyp fagkompetanse for hver av spesialitetene høringsforslaget omhandler. Denne kompetansen bør benyttes i en fremtidig prosess for å vurdere differensierte krav om relevant arbeidserfaring for opptak til utdanningene.

NSF mener det må være samme krav for alle utdanninger til den samme spesialiteten. Det bør med andre ord ikke være opp til utdanningsinstitusjonene å bestemme. Vi må unngå en situasjon der en kreftsykepleierutdanning har krav til to års relevant arbeidserfaring for opptak ved én institusjon, mens andre kreftsykepleierutdanninger ikke har krav om arbeidserfaring.

I påvente av denne prosessen, støtter NSF departementets forslag om fastsetting av krav om ett års relevant arbeidserfaring for alle utdanningene.

NSF viser til departementets omtale av hva som anses som relevant arbeidserfaring. NSF støtter departementet i at utgangspunktet bør være at søker må ha jobbet som sykepleier i klinisk virke, uten spesifikke krav til fagretning. Et krav som defineres for spesifikt kan ha gode intensjoner, men kan samtidig innebære at åpenbart kvalifiserte kandidater formelt sett ikke oppfyller kravet. NSF har tillit til at utdanningsinstitusjonene vil gjøre gode vurderinger av hva som kan anses som relevant arbeidserfaring, i tråd med høringsforslagets intensjon om at erfaring kan være nødvendig for læring og pasientsikkerhet.

Med vennlig Hilsen
Lill Sverresdatter Larsen
Forbundsleder

Edith Roth Gjevjon
Fagsjef

[Kopi her]

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22 Telefon: 994 02 409
Postboks 456 Telefaks: 22 04 32 40
0104 Oslo E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506
MVA

Faktura adresse: sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Godkjent av forbundsleder, 04.06.2025